

Motion till riksdagen 2024/25:1750

av **Rebecka Le Moine m.fl. (MP)**

Utfasning av turbokyklingar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppfödningen bör ställa om från turbokyklingar till långsamväxande raser för att minska lidandet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta Sverige förhålla sig till ECC-kriterierna som en absolut lägsta nivå i lagstiftningen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att omsorgsprogram alltid ska ha som syfte att förbättra djurvälståndet och inte användas för att kompromissa bort viktiga djurskyddsparametrar såsom utrymmeskrav, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slaktkycklingsproduktionen bör minska belägningsgraden så att kycklingarna har tillgång till betydligt större utrymme och att krav på olika typer av miljöberikning bör införas, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att koccidiostatika bör fasas ut i all kycklinguppfödning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Kycklingen är Sveriges vanligaste fågel. Årligen föds omkring 112 miljoner kycklingar upp för slakt. Det rör sig om en väldigt intensiv djurhållning, där den genomsnittliga besättningen består av 100 000 individer och där det utrymme som kycklingarna har att växa på är mindre än ett A4-papper per individ. Under sina 35 dagar i livet växer dessa kycklingar från 40 gram till 2 kilo. Denna otroligt snabba tillväxt innebär en stor risk för bensmärta och rörelsestörning. Detta kan inte betraktas som något annat än ett systematiskt djurplågeri. Turbokyklingarna har en dödlighet som beräknas till 3–4 procent. Det kallas svinn, men i en svensk kontext handlar det om 3 miljoner kycklingar per år. Det är ett enormt lidande helt i onödan som skulle kunna undvikas genom att man ställer om

till mer långsamväxande raser. Den ekologiska kycklinguppfödningen är marginell i Sverige och omfattar inte ens 1 procent av det antal kycklingar som slaktas totalt. Ekologiska kycklingar går ute om sommaren och inomhus har de mer utrymme än de konventionella. Ekologiska kycklingar är också av en annan ras än de konventionella, som inte växer lika fort, och de slaktas vid en högre ålder.

Djurskyddsorganisationer i Europa har tagit fram välfärds-kriterier som företag kan använda sig av vid inköp av kyckling. Dessa kriterier går under namnet European Chicken Commitment, ECC, och grundar sig på den senaste forskningen. Kriterierna inkluderar bland annat faktorer som inredning, belägningsgrad, bedövning och tredjepartsgranskning. Mer än 350 företag har anslutit sig, för en förbättrad djurväl-färd för kycklingar i hela Europa. Detta blir en möjlighet att komma bort från det systematiska lidandet inom den svenska kycklingindustrin, och även Sverige bör förhålla sig till ECC-kriterierna som en absolut lägsta nivå i lagstiftningen.

Genom att ställa sig bakom ECC säger man ja till mer utevistelse för kycklingar och nej till den så kallade turbokycklingen, som växer så otroligt snabbt att det innebär lidande för kycklingarna från det att de kläcks till dess att de skållas. Denna ras utgör ungefär 99 procent av kycklingarna i Sverige.

En utfasning av turbokycklingen i Sverige skulle, på samma sätt som skett med Belgian blue, kunna genomföras utifrån djurskyddslagstiftningens skrivning om avel som medför lidande för djuren.

Inget värdigt liv kan levas på en yta om 20 x 20 cm

I takt med att kycklingarna växer blir det också trängre. Djurskyddslagen inklusive föreskrifter talar om vilken absolut miniminivå man måste uppfylla i djurhållningen för att inte äventyra djurens välfärd. Där sägs till exempel att slaktkycklingar får hållas med en maximal beläggning om 20 kg per kvadratmeter, vilket innebär ca 10–11 djur per kvadratmeter.

Men branschen själv, som Svensk Fågel, har utformat något som den kallar ett omsorgsprogram. För att få vara med i programmet måste man uppfylla vissa kriterier. Om man är ansluten till programmet får man därmed ha upp till 36 kg per kvadratmeter, vilket alltså är mycket mer än djurskyddslagens minimikrav. Det betyder cirka 24 kycklingar per kvadratmeter mot slutet av kycklingens liv, cirka 20 x 20 cm golvyta per kyckling. Jordbruksverket utfärdar dessa omsorgsprogram, vilket i praktiken innebär en generell dispens från lagen. Det finns program för värphöns också med liknande effekter, och svinnäringen jobbar för att införa ett program som bland annat skulle leda till tidigare avvänjning än lagen tillåter och till att sugor fixeras i perioder.

Vi i Miljöpartiet menar att omsorgsprogram måste utformas på ett sätt som innefattas av djurskyddslagen. Ett omsorgsprogram borde rimligen innebära att man ger djuren mer frihet och naturligt beteende än vad lagen kräver som minimum.

Sluta ge koccidiostatika i förebyggande syfte

Konventionella slaktkycklingar hålls väldigt trångt och dessutom på en permanent ströbädd. Båda dessa faktorer innebär en hög risk för att drabbas av parasitsjukdomen koccidiosis. Därför ges ett medel, koccidiostatika, i fodret till konventionellt uppfödda slaktkycklingar för att förebygga koccidiosis.

Koccidiostatika har även viss bakteriehämmande effekt men klassas trots detta som en fodertillsats och inte läkemedel av EU:s regelverk. I Sverige används koccidiostatika fram till tre dagar före slakt. Det är inte tillåtet att använda koccidiostatika i ekologisk produktion. I Norge beslutade slaktkycklingbranschen att fasa ut koccidiostatika vid utgången av 2016, efter en stor samhällsdebatt om dessa substansers eventuella koppling till antibiotikaresistens.

Rebecka Le Moine (MP)

Linus Lakso (MP)

Emma Nohrén (MP)

Märta Stenevi (MP)

Janine Alm Ericson (MP)

Ulrika Westerlund (MP)

Mats Berglund (MP)

Jacob Risberg (MP)